

Futbolda İç Saha ve Dış Saha Bakımından Galibiyeti Etkileyen Analiz Parametrelerinin İncelenmesi

Özgün Miraç ÖZÇİLİNGİR¹, Tuba KIZILET BOZDOĞAN²

Özet

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi: 20.09.2021
Kabul Tarihi: 23.12.2021
Online Yayın Tarihi:
23.12.2021

Anahtar Kelimeler

İç Saha Takımı,
Deplasman Takımı,
Galibiyet Puanı

Bu çalışmanın amacı Türkiye Futbol Süper Lig takımlarının 2018-2019 sezonunda atılan gol sayısı, topla oynama yüzdesi, ikili mücadele kazanma yüzdesi, pas isabeti, rakip saha pas isabeti, korne, isabetli şut, isabetli orta, faul, sarı kart, kırmızı kart ve penaltı analiz parametrelerinin galibiyet ve lig sıralaması üzerindeki etkilerini incelemektir. Bu araştırmada veriler futbol takımlarının 34 hafta boyunca bir kazananın olduğu müsabakaların verileri halka açık olan www. maçkolik.com web sitesi 'Opta' veri istatistikleri bölümünden ve Türkiye Futbol Federasyonu resmi internet sitesinden elde edilmiştir. Verilerin analizinde SPSS 22 paket programı kullanılmıştır. Bağımsız iki grup arasındaki farklılık için, non parametrik testlerden Mann-Whitney U testi ve takımların başarısını etkileyen değişkenleri tanımlamada Çoklu Regresyon analizi kullanılmıştır. Ev sahibi olan takımların galip geldiği müsabakalardaki oyun içi analiz parametreleri incelendiğinde; gol sayısı, pas isabet yüzdesi, rakip saha pas isabet yüzdesi, korne sayısı, isabetli şut sayısı, faul sayısı, kırmızı kart ve penaltı sayısında, Deplasman takımın galip geldiği müsabakalarda ise gol sayısı, topla oynama yüzdesi, pas isabet yüzdesi, korne sayısı, isabetli şut sayısı ve kırmızı kart sayısında rakip takımlara göre anlamlı fark bulunmuştur. Sunulan çalışmada ev sahibi takımın kazandığı müsabakalardaki kart oranları literatür ile paralellik gösterse de deplasman takımlarının kazandığı müsabakalardaki oranlar paralellik göstermemektedir. Ayrıca, oyun içi analiz parametreleri ev sahibi takımlar için sezon boyunca başarının %33'ünü açıklarken deplasman takımları için %54'ünü açıklamaktadır. Sonuç olarak, iç saha takımlarının dış saha takımına göre müsabakayı kazanma ihtimalinin daha yüksek olduğunu, kazanan takımların kaybeden takımlara göre analiz parametrelerinin daha yüksek olduğunu, analiz parametreleri daha iyi olan takımların lig sıralamasında daha üst sıralarda olabileceği söylenilebilir.

Investigation of Analysis Parameters Affecting Winning in Home and Away in Soccer

Abstract

Article Info

Received: 20.09.2021
Accepted: 23.12.2021
Online Published:
23.12.2021

Keywords

Home Team, Away Team,
Winning, Point

The aim of this study is the number of goals scored, the percentage of playing the ball, the percentage of winning doubles, the pass hit, the opponent's field pass, the corner, the target, the cross, the foul, the yellow card, the red card in the 2018-2019 season of the Turkish Football Super League teams. and to examine the effects of penalty analysis parameters on wins and league rankings. In this research, the data of the competition where the football teams that make up the have a winner for 34 weeks are available on the public website www. It was obtained from the "Opta" data statistics section of the Maçkolik.com website and the official website of the Turkish Football Federation. SPSS 22 package program was used in the analysis of the data. Mann-Whitney U test, one of the non-parametric tests, and Multiple Regression analysis to define the variables affecting the success of the teams were used to determine the difference between the two independent groups. When the in-game analysis parameters in the competitions in which the home teams were victorious; number of goals, pass hit percentage, opponent field pass hit percentage, number of corners, number of shots on target, number of fouls, number of red cards and penalties. Significant differences were found in the number of shots and the number of red cards compared to the opposing teams. In-game analysis parameters explain 33% of the success during the season for the home teams and 54% for the away teams.

¹Rumeli Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, İstanbul/Türkiye

²Marmara Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, İstanbul/Türkiye.

*Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Hareket ve Antrenman Bilimleri, Yüksek Lisans Tezinden Üretilmiştir.

Giriş

Futbol dünyasına ekonomik güç ve oyuncu kalitesiyle öncülük eden takımlar; son yıllarda oyun içi değişkenlere ait veriler üzerinde yoğunlaşmakta ve başarılı olan takımların saha içi performanslarını açıklayabilecek somut verilerin analizine kafa yormaktadırlar. Futbolda analiz son yıllarda oldukça gelişmekte ve ciddi anlamda çalışılan bir konu haline gelmektedir. Çok çeşitli analiz yöntemleri olmakla birlikte kullanılacak yöntem antrenörlerin isteğine göre belirlenmektedir (Büyükçelebi, 2020).

Futbolda müsabaka analizi ve gözlemin amacı; müsabaka ve antrenman sırasındaki bilgilerin objektif olarak kaydedilmesi, performans parametrelerinin şeklini belirlemek için doğru istatistiksel ve sayısal sonuçlar elde edilmesidir (Capranica vd. 2001). Futbolda müsabaka analizi için kullanılan analiz sistemleri; oyuncuların şut atma, faul yapma, top kontrolü, pas gibi eylemlerinin müsabaka ile ilgili istatistikleri ve başarılı ya da başarısız takımların performans göstergeleri hakkında faydalı veriler verebilir. Yapılan video analiz yöntemlerinin taktik değerlendirmeler bakımından birçok avantajları vardır. Gelişmiş yazılım programlarıyla doğrudan veri girişleri yapılarak, istatistiksel analizler değerlendirilebilir. Bu programlar aracılığıyla meydana gelen şut, gol, top kapma gibi tüm spesifik parametrelerin analizleri yapılarak oyunculara tablolar halinde sunulabilmektedir (Pritchard, 2011).

Pozisyona bağlı izleme üzerine kurulu veri teknolojilerinin kullanımıyla gerçek zamanlı kişisel ve anlık oluşabilen geri bildirim fırsatları, elit spor ortamlarında antrenman ve müsabakaların nasıl organize edilebileceğini yönlendirebilme potansiyeline sahiptir. Bu sebeple; pozisyon verileri, elit spordaki geleneksel veri kayıt yaklaşımlarına önemli bir katkı olarak görülebilir (Abreu ve ark., 2012). Bu doğrultuda müsabakalardaki atılan gol sayısı, topla oynama yüzdesi, ikili mücadele kazanma yüzdesi, pas isabeti, rakip saha pas isabeti, korner, isabetli şut, isabetli orta, faul, sarı kart, kırmızı kart ve penaltı analiz parametrelerinin galibiyet ve lig sıralaması üzerindeki etkilerinin incelenmesi hedeflendi.

Materyal ve Yöntem

Araştırmanın Modeli

Araştırmada betimsel model kullanılmıştır. Betimsel model Betimsel yöntemler, ilgilenilen ve araştırılmak istenen problemin mevcut var olan durumunu ortaya koymaya yöneliktir. Bu yöntemlerin en temel özelliği, mevcut hâlihazır durumu kendi koşulları içerisinde ve olduğu gibi çalışmaktır. Betimsel araştırma, çalışılan konunun mevcut durumuna ilişkin hipotezler test etmek için veya sorulara cevap bulmak için veriler toplamayı gerektirir.

Araştırma Grubu

2018-2019 sezonunda 34 hafta süresince mücadele eden 18 futbol takımının toplamda 306 müsabakada atılan gol sayısı, toplu oynama yüzdesi, ikili mücadele kazanma yüzdesi, pas isabeti, rakip saha pas isabeti, korner, isabetli şut, isabetli orta, faul, penaltı, sarı ve kırmızı kart parametreleri iç saha ve dış saha olarak ayrı ayrı kayıt edilmiştir.

Verilerin Toplanması

Bu araştırmada veriler Türkiye Futbol Süper Ligini oluşturan futbol takımlarının 34 hafta boyunca bir kazananın olduğu müsabakaların verileri halka açık olan www. maçkolik.com web sitesi 'Opta' veri istatistikleri bölümünden ve Türkiye Futbol Federasyonu resmi internet sitesinden elde edilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen veriler SPSS (Statistical Package for Social Sciences) 22.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Veriler değerlendirilirken tanımlayıcı istatistiksel metotlar (Sayı, minimum, maksimum, Ortalama, Standart sapma) kullanılmıştır. Verilerin dağılımlarını tespit etmek için Shapiro-Wilk testi ve Kolmogorov-Smirnov normallik testleri uygulanmıştır. Normal dağılım gösteren değişkenlere Independent samples t testi uygulanmış iken normal dağılım göstermeyen değişkenlere bağımsız iki grup arasındaki farklılığı tespit etmek için, non parametrik testlerden Mann-Whitney U testi uygulanmıştır. Takımların başarısını etkileyen değişkenleri tanımlamada Çoklu Regresyon analizi kullanılmıştır.

Bulgular

Tablo 1. Analiz parametrelerinin tanımlayıcı istatistik tablosu

Parametreler	n	Minimum	Maksimum	Ortalama	Standart sapma
E.S Gol	305	0	6	1,54	1,23
Dep. Gol	305	0	7	1,13	1,10
E.S Topla Oynama	305	28,3	74,2	52,02	9,35
Dep. Topla Oynama	305	25,8	71,7	47,95	9,38
E.S. İkili Mücadele Kazanma	305	38,2	66,7	50,07	5,02
Dep. İkili Mücadele Kazanma	305	33,3	61,8	49,86	4,98
E.S Pas İsabeti	305	62	90,6	78,91	6,88
Dep. Pas İsabeti	305	40	91,6	76,62	7,12
E.S. Rakip Saha Pas İsabeti	305	45,5	85,6	67,72	7,19
Dep. Rakip Saha Pas İsabeti	305	42,3	83,5	65,56	7,26
E.S Korner	305	0	17	5,48	3,03
Dep. Korner	305	0	15	4,37	2,45
E.S İsabetli Şut	305	0	18	4,92	2,46
Dep. İsabetli Şut	305	0	12	3,90	2,14
E.S İsabetli Orta	305	0	71,4	24,14	11,17
Dep. İsabetli Orta	305	0	75	23,60	12,52
E.S Faul	305	5	25	14,07	3,49
Dep. Faul	305	4	26	13,67	3,82
E.S Sarı Kart	305	0	6	2,13	1,31
Dep. Sarı Kart	305	0	7	2,28	1,40
E.S Kırmızı Kart	305	0	2	0,118	0,342
Dep. Kırmızı Kart	305	0	2	0,141	0,375
E.S Penaltı	305	0	3	0,232	0,494
Dep. Penaltı	305	0	2	0,163	0,412

E.S: Ev Sahibi, Dep: Deplasman, Yıldız (*): Anlamlı Değer

Tablo 1'e göre 2018-2019 sezonu Türkiye Futbol Süper liginde oynanılan müsabakalarda ev sahibi olan takımların galip geldiği müsabakalardaki oyun içi analiz parametreleri incelendiğinde, gol sayısı, pas isabet yüzdesi, rakip oyun bölgesi pas isabet yüzdesi, korner sayısı, isabetli şut sayısı, faul sayısı, kırmızı kart ve penaltı sayılarının ortalamaları incelendiğinde ev sahibi takım sonuçlarının daha yüksek olduğu gözükmektedir.

Tablo 2. Ev sahibi takımların kazandığı müsabakalardaki oyun içi analiz parametreleri karşılaştırması

Parametreler	N	Minimum-Maksimum	Ort.±Ss	Z	P
E.S Gol	137	1,0-6,0	2,42±1,10	10,349	,000*
Dep. Gol	137	,00-3,0	,58±,703		
E.S Topla Oynama	137	32,90-73,60	51,14±9,21	1,343	0,179
Dep. Topla Oynama	137	26,40-67,10	48,80±9,27		
E.S. İkili Mücadele Kazanma	137	38,20-59,80	50,41±4,91	1,19	0,234
Dep. İkili Mücadele Kazanma	137	40,20-61,80	49,58±4,91		
E.S Pas İsabeti	137	62,40-90,60	79,45±5,94	2,333	0,002*
Dep. Pas İsabeti	137	59,70-87,50	77,72±5,87		
E.S. Rakip Saha Pas İsabeti	137	45,70-85,60	68,71±7,53	2,896	0,004*
Dep. Rakip Saha Pas İsabeti	137	50,20-80,80	66,03±6,74		
E.S Korner	137	,00-15,00	5,24±2,77	2,281	0,023*
Dep. Korner	137	,00-13,00	4,37±2,36		
E.S İsabetli Şut	137	1,00-18,00	5,71±2,55	7,449	,000*
Dep. İsabetli Şut	137	,00-12,00	3,29±1,98		
E.S İsabetli Orta	137	,00-66,70	25,37±11,91	0,874	0,382
Dep. İsabetli Orta	137	,00-58,30	23,67±10,46		
E.S Faul	137	5,00-23,00	14,48±3,52	2,59	0,001*
Dep. Faul	137	4,00-26,00	13,37±3,77		
E.S Sarı Kart	137	,00-6,0	2,10±1,26	0,665	0,506
Dep. Sarı Kart	137	,00-6,0	2,20±1,34		
E.S Kırmızı Kart	137	,00-1,0	,058±,235	2,694	0,007*
Dep. Kırmızı Kart	137	,00-2,0	,167±,412		
E.S Penaltı	137	,00-3,0	,334±,572	4,978	,000*
Dep. Penaltı	137	,00-2,0	,080±,298		

E.S: Ev Sahibi, Dep: Deplasman, Ort: Ortalama, Ss: Standart Sapma, Yıldız (*): Anlamlı Değer

Tablo 2'e göre 2018-2019 sezonu Türkiye Futbol Süper liginde oynanılan müsabakalarda ev sahibi olan takımların galip geldiği müsabakalardaki oyun içi analiz parametreleri incelendiğinde, gol sayısı, pas isabet yüzdesi, rakip oyun bölgesi pas isabet yüzdesi, korner sayısı, isabetli şut sayısı, faul sayısı, kırmızı kart ve penaltı sayısında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0.05$).

Tablo 3. 2018-2019 sezonu Türkiye Futbol Süper liginde deplasman takımının galip geldiği müsabakalardaki oyun içi analiz parametreleri

Parametreler	N	Minimum / Maksimum	Ortalama standart sapma	Z	P
E.S Gol	79	,00-2,0	,645±,751	7,914	,000*
Dep. Gol	79	1,0-7,0	2,26±1,15		
E.S Topla Oynama	79	32,90-74,20	50,22±9,66	3,059	0,002*
Dep. Topla Oynama	79	25,80-67,10	46,47±9,66		
E.S. İkili Mücadele Kazanma	79	38,90-66,70	50,22±5,01	0,314	0,753
Dep. İkili Mücadele Kazanma	79	33,30-59,80	49,56±4,83		
E.S Pas İsabeti	79	30,40-89,10	78,32±9,55	2,781	0,005*
Dep. Pas İsabeti	79	40,70-91,10	77,72±5,87		
E.S. Rakip Saha Pas İsabeti	79	45,50-83,60	67,20±7,29	1,522	0,128
Dep. Rakip Saha Pas İsabeti	79	45,30-83,50	65,02±7,64		
E.S Korner	79	,00-17,00	6,49±3,51	4,047	,000*
Dep. Korner	79	,00-12,00	4,15±2,53		
E.S İsabetli Şut	79	,00-10,00	3,96±2,22	3,023	0,003*
Dep. İsabetli Şut	79	1,00-10,00	5,01±2,19		
E.S İsabetli Orta	79	,00-46,90	22,68±10,05	0,545	0,585
Dep. İsabetli Orta	79	,00-66,70	23,67±10,46		
E.S Faul	79	6,00-21,00	13,50±3,31	1,085	0,278
Dep. Faul	79	6,00-23,00	14,03±3,99		
E.S Sarı Kart	79	,00-5,00	2,26±1,31	1,224	0,221
Dep. Sarı Kart	79	,00-7,00	2,49±1,55		
E.S Kırmızı Kart	79	,00-2,00	,164±,436	2,309	0,021*
Dep. Kırmızı Kart	79	,00-1,00	,063±,245		

E.S Penaltı	79	,00-2,00	,126±,370	1,519	0,129
Dep. Penaltı	79	,00-2,00	,227±,477		

E.S: Ev Sahibi, Dep: Deplasman, Yıldız (*): Anlamlı Değer

Tablo 3'e göre 2018-2019 sezonu Türkiye Futbol Süper liginde deplasman takımının galip geldiği müsabakalardaki oyun içi analiz parametreleri incelendiğinde gol sayısı, topla oynama yüzdesi, pas isabet yüzdesi, korner sayısı, isabetli şut sayısı ve kırmızı kart sayısında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmuştur ($p<0.05$).

Tablo 4. Ev sahibi takımların kazandığı müsabakaların ligde toplanılan puan üzerindeki etkisi

Parametreler	B	Std sapma	β	p	R	R2	F	P
E.S Gol	0,475	1,223	0,042	0,698				
Dep. Gol	1,503	1,672	0,084	0,371				
E.S Topla Oynama	4,446	2,286	3,261	0,054				
Dep. Topla Oynama	3,68	2,254	2,715	0,105				
E.S. İkili Mücadele Kazanma	0,25	0,302	0,022	0,75				
Dep. İkili Mücadele Kazanma	0,111	0,244	0,044	0,649				
E.S Pas İsbeti	0,28	0,542	0,132	0,606				
Dep. Pas İsbeti	0,11	0,447	0,052	0,806				
E.S Rakip Saha Pas İsbeti	0,12	0,386	0,072	0,757				
Dep. Rakip Saha Pas İsbeti	0,157	0,328	0,084	0,634				
E.S Korner	0,563	0,423	0,124	0,186				
Dep. Korner	-0,21	0,482	0,04	0,66	0,576	0,332	2,44	0,001*
E.S İsbetli Şut	0,204	0,513	0,041	0,692				
Dep. İsbetli Şut	0,952	0,589	0,15	0,109				
E.S İsbetli Orta	,000	0,087	,000	0,998				
Dep. İsbetli Orta	-0,08	0,1	0,086	0,412				
E.S Faul	-0,23	0,315	0,066	0,459				
Dep. Faul	-0,14	0,34	0,043	0,672				
E.S Sarı Kart	0,079	0,842	0,008	0,925				
Dep. Sarı Kart	-0,11	0,897	0,011	0,906				
E.S Kırmızı Kart	4,032	4,391	0,076	0,36				
Dep. Kırmızı Kart	-5,11	2,62	0,168	0,054				
E.S Penaltı	-1,35	1,993	0,061	0,50				
Dep. Penaltı	-0,44	3,783	0,01	0,91				

E.S: Ev Sahibi, Dep: Deplasman, Yıldız (*): Anlamlı Değer

Analiz parametrelerine göre ev sahibi takımın ligde toplanılan puan durumunu yordamak için çoklu doğrusal regresyon analizi yapılmıştır. Ev sahibi takımın kazandığı müsabakalardaki analiz parametreleri ligde toplanılan puan durumunun anlamlı bir yordayıcısıdır ($p<0.05$). Ev sahibi takımın kazandığı müsabakalardaki analiz parametreleri ligdeki toplanılan puanın %33'ünü açıklamaktadır. Analiz parametrelerinin ligdeki toplanılan puan üzerindeki en iyi yordayıcısı ev sahibi topla oynama yüzdesidir ($\beta=3,261$). Analiz parametrelerinin ligdeki toplanılan puan üzerindeki en kötü skorlu yordayıcısı ise ev sahibi takımın isabetli orta sayısıdır ($\beta=,000$).

Tablo 6. Deplasman takımların kazandığı müsabakaların ligde toplanılan puan üzerindeki etkisi

Parametreler	B	Std sapma	β	p	R	R2	F	P
E.S Gol	0,717	2,528	0,043	0,778				
Dep. Gol	1,845	1,73	0,168	0,291				
E.S Topla Oynama	0,541	0,395	0,417	0,177				
Dep. Topla Oynama	0,455	0,4	0,321	0,25	0,739	0,546	2,87	0,001*
E.S. İkili Mücadele Kazanma	0,232	0,987	0,093	0,815				
Dep. İkili Mücadele Kazanma	0,308	1,201	0,119	0,764				
E.S Pas İsbeti	0,109	0,378	0,083	0,774				
Dep. Pas İsbeti	0,103	0,619	0,067	0,868				

E.S. Rakip Saha Pas İsabeti	0,529	0,281	0,307	0,065
Dep. Rakip Saha Pas İsabeti	0,265	0,384	0,161	0,494
E.S Korner	0,725	0,419	0,203	0,089
Dep. Korner	2,945	0,627	0,438	0,001
E.S İsabetli Şut	0,773	0,73	0,137	0,294
Dep. İsabetli Şut	1,713	0,811	0,3	0,039
E.S İsabetli Orta	0,06	0,14	0,048	0,671
Dep. İsabetli Orta	0,026	0,093	0,029	0,781
E.S Faul	0,311	0,427	0,082	0,469
Dep. Faul	0,657	0,384	0,209	0,092
E.S Sarı Kart	0,899	1,116	0,094	0,424
Dep. Sarı Kart	0,989	0,894	0,122	0,273
E.S Kırmızı Kart	6,98	3,426	0,243	0,046
Dep. Kırmızı Kart	1,359	6,308	0,027	0,83
E.S Penaltı	4,504	3,695	0,133	0,228
Dep. Penaltı	1,032	2,989	0,039	0,731

E.S: Ev sahibi, **Dep:** Deplasman, **Yıldız (*):** Anlamlı Değer

Analiz parametrelerine göre deplasman takımının ligde toplanılan puan durumunu yordamak için çoklu doğrusal regresyon analizi yapılmıştır. Deplasman takımının kazandığı müsabakalardaki analiz parametreleri ligde toplanılan puan durumunun anlamlı bir yordayıcısıdır ($p<0.05$). Deplasman takımının kazandığı müsabakalardaki analiz parametreleri ligdeki toplanılan puanın %54'ünü açıklamaktadır. Analiz parametrelerinin ligdeki toplanılan puan üzerindeki en iyi yordayıcısı deplasman takımı korner sayısıdır ($\beta=,438$). Analiz parametrelerinin ligdeki toplanılan puan üzerindeki en kötü skorlu yordayıcısı ise deplasman takımı kırmızı kart sayısıdır ($\beta=,027$).

Tartışma ve Sonuç

Bir futbol müsabakasında totalde kazanılan müsabakalardaki oyun içi analiz parametreleri karşılaştırıldığında gol sayısı, korner sayısı, isabetli şut sayısı, faul sayısı, kırmızı kart ve penaltı sayısı arasında anlamlı fark bulunmuştur. Oğuz Gürkan, 2015/2016 Türkiye Süper Ligi takımlarının iç saha ve deplasmanda oynadıkları müsabakaları bazı performans parametreleri açısından karşılaştırmak amacıyla yaptığı çalışmada topla oynama ve pas isabeti sayısında anlamlı bir fark bulmuştur bu fark bizim çalışmamızla paralellik göstermese de korner sayısı ve isabetli şut sayısı değişkenleri ayrı ayrı incelendiğinde anlamlı fark bulunmuştur bu da bizim çalışmamızla paralellik göstermektedir (Gürkan, 2018). Buna ek olarak Armatas ve Pollard, Yunanistan Süper Liginde 2160 müsabaka üzerinde yaptıkları çalışmada, takımların iç sahadaki toplam şut ortalamalarının 13.38, dış sahadaki ortalamalarının 9,72, iç sahadaki korner ortalamalarının 5.75, dış sahadaki ortalamalarının 3.98, iç sahadaki takımların sarı kart ortalamalarının 2.44, deplasman takımlarının ortalamalarının 2,91, iç sahadaki kırmızı kart ortalamalarının 0,11, deplasmanda ortalamaların 0.18 olarak tespit etmiş ve aralarında anlamlı fark bulmuştur (Armatas ve Pollard, 2014). Totalde kazanılan müsabakalardaki analiz parametreleri bulunan farklılıklar içinde sarı kart hariç diğer değişkenler ile paralellik göstermektedir.

Ev sahibi takımların kazandığı müsabakalar analiz parametreleri bakımından incelendiğinde ligde toplanılan puan üzerine etkisinin anlamlı bir yordayıcı olduğu ortaya koyulmuştur. Ev sahibi takımın kazandığı müsabakalardaki analiz parametreleri ligdeki toplanılan puanın %33'ünü açıklamaktadır. Futbolda analiz parametrelerinin galibiyet üzerinde çok fazla öneme sahip olduğu sunulan çalışmada da ortaya

konulmuştur. Analiz parametrelerinin ligdeki toplanılan puan üzerindeki en iyi yordayıcısı ev sahibi topla oynama yüzdesidir ($\beta=3,261$). Ev sahibinin topa sahip olma yüzdesi puan durumunda önemli bir yordayıcı olduğu kadar deplasman takımı topa sahip olma yüzdesi de değerli bir yordayıcıdır ($\beta=2,715$).

Genel olarak literatür incelendiğinde ev sahibi takımların daha fazla müsabaka kazandığı ve bu kazanılan müsabakalarda da topla oynama yüzdesinin, pas isabet oranının, isabetli şut yüzdesinin ve korner sayısının deplasman takıma göre daha başarılı olduğu gözlenmektedir. Deplasman takımının bir kişi eksik kalması yani kırmızı kart görmesi ev sahibi takımın kazanmasını kolaylaştırdığı bilinmekte ve sunulan çalışmada da desteklenmektedir.

Deplasman takımların kazandığı müsabakaların ligde toplanılan puan üzerindeki etkisi incelendiğinde; deplasman takımının kazandığı müsabakalardaki analiz parametreleri ligde toplanılan puan durumunun anlamlı bir yordayıcısıdır ($p<0.05$). Deplasman takımın kazandığı müsabakalardaki analiz parametrenin ligdeki toplanılan puanın %54'ünü açıklamaktadır. Analiz parametrelerinin ligdeki toplanılan puan üzerindeki en etkili yordayıcısı deplasman takımı korner sayısıdır ($\beta=,438$). En etkili yordayıcının korner sayısı olmasıyla birlikte, deplasman takımı gol sayısı, deplasman takımı ikili mücadele kazanma, deplasman isabetli şut sayısı, deplasman faul sayısı ve deplasman sarı kart sayısında anlamlı yordayıcılar arasında yer almaktadır.

Zileli ve Soyler, 2016-2017 Türkiye 1. Ligi'ndeki köşe vuruşlarının atıldığı bölgelerin ev sahibi-deplasman durumlarıyla ilgili ilişkisini incelemiş ve deplasman takımlarının köşe vuruşunu kullandıkları bölgelerin skora etkisi olduğunu belirtmişlerdir (Zileli ve Soyler, 2017). Büyükçebebi'nin korner sayısının farklı ligler ve sezonlar arasındaki ilişkisini incelediği çalışmasında bazı ligler ve sezonlar arasında korner sayısının galibiyeti etkilediği görülse de diğer incelediği ligler arasında anlamlı fark bulunamamıştır (Büyükçebebi, 2020). Literatür incelendiğinde sunulan çalışma ile paralellik göstermiş olduğu görülse de bazı sezonlarda farklılık göstermediği ortaya konulmuştur. Sunulan bu çalışmadaki fark Türkiye Süper Ligi oyun yapısı ve anlayışından kaynaklanıyor olabilir. İmamoğlu ve arkadaşlarının yaptığı çalışmada galip gelen takımların mağlup olan takımlara göre daha fazla isabetli şut çektiği bulunmuştur (İmamoğlu ve ark., 2015). Bir takımın sahadan galibiyetle ayrılabilmesi için daha fazla gol atması gerekmektedir. Gole ulaşmada en önemli yollardan biri de şut çekmektir. Sunulan çalışmada da görüldüğü üzere şut çekmenin ev sahibi ya da deplasman takımı fark etmeksizin galibiyeti olumlu yönde etkilediği açıkça görülmektedir. Benzer bir çalışmada; 2014 FIFA Dünya Kupası grup müsabakalarında çekilen şutların tamamının ve isabetli şutların %13 ile %48 arasında oranlarla daha fazla kazanma marjı yarattığı bulunmuştur (Liu ve ark., 2015). Literatür incelendiğinde müsabaka analizi ile ilgili pek çok araştırmanın olduğu görülmekte fakat analiz parametrelerinin müsabakayı kazanmaya ve toplanılan puana ne kadar etki ettiğine dair çalışma sayısı azdır.

Sunulan çalışmada ev sahibi takımın kazandığı müsabakalardaki kart oranları literatür ile paralellik gösterse de deplasman takımlarının kazandığı müsabakalardaki oranlar paralellik göstermemektedir. Ayrıca, oyun içi analiz parametreleri ev sahibi takımlar için sezon boyunca başarının %33'ünü açıklarken deplasman takımları için %54'ünü açıklamaktadır. Sonuç olarak, iç saha takımlarının dış saha takımına göre müsabakayı kazanma ihtimalinin daha yüksek olduğunu, kazanan takımların kaybeden takımlara göre analiz

parametrelerinin daha yüksek olduğunu, analiz parametreleri daha iyi olan takımların lig sıralamasında daha üst sıralarda olabileceği söylenilebilir.

Öneriler

- Futbol takımları başarılı olabilmek için topa sahip olma sayısını, pas isabet yüzdesini, isabetli şut sayısını ve korner sayısını arttıracak dril ve antrenman yöntemleri geliştirerek uyguladığında başarılı olabilir.
- Taktiksel açıdan futbol çeşitli müsabaka analizi yöntemleriyle geliştirilebilir. Analist futbolu ne kadar iyi biliyor ve çalışıyorsa galibiyeti getiren yöntemleri geliştirmesi o kadar mümkün olabilmektedir.

Kaynaklar

- Abreu, P. H., Moura, J., Silva, D. C., Reis, L. P. & Garganta, J. (2012). Performance analysis in soccer: a Cartesian coordinates based approach using RoboCup data. *Soft Computing*, 16(1), 47-61
- Armatas, V. & Pollard, R. (2014). Home advantage in Greek football. *European Journal of Sport Science*, 14(2), 116-122.
- Büyükçelebi, H. (2020). Avrupa'nın 10 farklı futbol ligi'nde mücadele eden takımların oyun içi değişkenlerinin farklı sezonlarla karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Capranica, L., Tessitore, A., Guidetti, L. & Figura, F. (2001). Heart rate and match analysis in pre-pubescent soccer players. *Journal of Sports Sciences*, 19(6), 379-384.
- Gürkan, A. G. O. (2018) İç Saha ve Deplasmanda Oynanan Müsabakaların Bazı Performans Parametreleri Açısından Karşılaştırılması: Türkiye Futbol Süper Ligi Örneği Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 6, Sayı: 76, S. 442-448
- İmamoğlu, R., Bostancı, Ö., Kabadayı, M. & İmamoğlu, M. (2015). 2012-2013 sezonu Türkiye spor toto süper liginde mücadele eden takımların yaptıkları maç sonuçlarının farklı parametrelere göre incelenmesi. *International Journal of Sport Culture and Science*, 3(4), 159-166.
- Liu, H., Gomez, M. Á., Lago-Peñas, C. & Sampaio, J. (2015). Match statistics related to winning in the group stage of 2014 Brazil FIFA World Cup. *Journal of Sports Sciences*, 33(12), 1205-1213.
- Pritchard, O. (2011). Analysis of attacking play in the FIFA 2010 Soccer World Cup in South Africa. Doctoral dissertation, University of Wales Institute Cardiff.
- Zileli, R., Söyler, M. & Ayça, G. E. N. Ç. (2017). 2016-2017 Turkcell Süper Liginde oynanan maçlarda kullanılan köşe vuruşlarının maç analizi. İnönü Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 4(3), 48-58.

Makale Alıntısı

Özçilingir, Ö.M., Kızılet Bozdoğan, T. (2021). Futbolda İç Saha ve Dış Saha Bakımından Galibiyeti Etkileyen Analiz Parametrelerinin İncelenmesi [Investigation of Analysis Parameters Affecting Winning in Home And Away in Soccer], *Spor Eğitim Dergisi*, 5 (3), 153-160.

Bu eser Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.